

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Forskrift om avl av hund

Blir norsk hundeavl bedre med ei forskrift?

Seniorrådgiver og jurist Bjørnar Stavenes

Hvorfor forskrift om avl av hund?

- fastsette klarere forbud mot usunn avl
- forplikte oppdrettere til å delta i program for sunn avl
- gi organisasjonene makt og virkemidler overfor oppdretterne
- gi Mattilsynet bedre grunnlag for offentlig kontroll
- innfri politisk ønske om forskrift (oppdrag fra departementet)
- møte kritikk fra dyrevernorganisasjoner og andre
- unngå avlsforbud fra domstolene

Dyrevelferdsloven

- § 1
 - «god dyrevelferd»
 - «respekt for dyr»
- § 3
 - «egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker»
 - «behandles godt»
 - «beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger»
- § 25
 - «[d]yreholdere, oppdrettere, avlsorganisasjoner og raseklubber»
 - «gjennom avl fremme egenskaper som gi robuste dyr med god funksjon og helse»
 - «ikke drives av som [...] påvirker dyrs fysiske eller mentale funksjoner negativt»
 - «reduserer dyrs mulighet til å utøve naturlig atferd»
 - «vekker allmenne etiske reaksjoner»
 - «forskrift om avl»

Kjernen i forslaget

- klarere forbud mot usunn avl
- påbud om avlsprogram
 - med rasespesifikke forbud mot usunn avl

Hva forskrifta skal gjelde

- avl av hund
 - avl = all reproduksjon
 - hund = alle dyr av arten *Canis familiaris*, uansett kjønn, rase eller raseblanding
- dyrevelferd
 - arvelige egenskaper som påvirker velferden til avkommet
 - velferden for avlshundene
 - velferden for tisper og valpene

Hvem forskrifta rettes mot

- alle dyreholdere som bruker hund i avl
- oppdrettere
- avlsorganisasjoner
- raseklubber
- veterinærer

Krav til alle som bruker hund i avl

- kjennskap til arvelige og belastende egenskaper
- forebygging av uønska og forbudt avl
- ID-merking og registrering
- forbud mot bruk av hunder med arvelige egenskaper som er velkjente og vil påføre avkommet unødvendige belastninger
- forbud mot innavl
- forbud på grunn av størrelse, keisersnitt, alder eller antall kull
- forbud mot inseminering uten særlig grunn
- levemiljø, tilsyn og stell av mor og valper
- minstetid med mor

Særlige krav til «oppdrettere»

- «oppdretter»
 - ikke alle som avler, men heller ikke for få
- melding til Mattilsynet
- mer kompetanse enn vanlige hundeeiere
- veterinærundersøkelse av hunder før bruk i avl
- avls- og velferdsplan
- avlsjournal
- deltakelse i avlsprogram

Krav til avlsorganisasjoner og raseklubber

- plikt til å ha eller være tilslutta avlsprogram
- avlsprogram med tilstrekkelig effekt
- rasespesifikke forbud i avlsprogrammet
 - hvilke egenskaper som er unødvendig belastende for ulike raser og typer
- tiltak overfor oppdretterne i avlsprogrammet
- krav i avlsprogrammet om at oppdretterne skal
 - følge veterinærers råd
 - gjennomføre tiltak for sunn avl
 - ha nærmere bestemt kompetanse
- krav om sanksjoner ved brudd på avlsprogrammet

Veterinærenes rolle

- ID-merke hunder
- bidra i avlsprogrammene
 - ha særlig avlskompetanse
 - undersøke og dokumentere hunders arvelige egenskaper
 - gi og dokumentere konkrete råd om bruk av hunder i avl
- ha ansvar for sædtapping og inseminering

Hva om avlsprogram ikke hjelper?

- forskriftsfeste hvilke spesifikke egenskaper som gir avlsforbud for visse raser
- skjerpe forskrifta på andre måter
- forskriftsfeste forbud mot avl av visse raser

Noen spørsmål til dere

1. Kan obligatoriske avlsprogram føre til vesentlige og varige forbedringer av raser med spesielle utfordringer (f.eks. BOAS)?
2. Hvilke oppdrettere bør ha plikt til å delta i avlsprogram?
3. Hva bør gjøres for å oppnå sunn avl av blandingshunder?
4. Hvilke konsekvenser kan forskrifta få for vanlige hundeeiere, oppdrettere og raseklubber?